

AZ EGYESÜLET SZEREPE A KUTATÁSI EREDMÉNYEK GYAKORLATI ALKALMAZÁSÁBAN*

Dr. HERPAI IMRE

a mezőgazdasági tudományok kandidátusa,
az Országos Erdészeti Egyesület elnöke,
EFE tanszékvezető egyetemi tanár

Egyesületünk 114 éves múltja során mindig is egyik fő feladatának tekintette a kutatási eredmények elterjesztését és ezen keresztül az erdőgazdálkodás fejlődésének elősegítését. Ezt a célt szolgálta kezdettől fogva az Egyesület lapja is.

A felszabadulás után ez a tevékenységünk kiszélesedett, szervezetettségé és még eredményesebbé vált. Egyesületünk mint a MTESZ tagja, az egész Szövetségre érvényes irányelvek szerint dolgozik és egyik fő feladatunk éppen a kutatási eredmények elterjesztése, alkotó viták során a gyakorlati alkalmazás módjának feltárása és megkönnyítése. De ide sorolom a cél megelőző, előkészítő szolgálatát is, amikor összegyűjtjük és összegezzük a szakmai közvéleménynek valamely probléma megoldására vonatkozó javaslatát, mert ezzel hozzájárulunk ahhoz, hogy eleve olyan kutatási eredmények szülessenek, amelyeknek gyakorlati alkalmazása könnyű és hasznos lesz. Feladatunk tehát a következő:

- a problémák és témák felvetése,
- a kutatási eredmények megismertetése,
- a bevezetés gyakorlati módjának megvitatása, javaslat az esetleges akadályok elhárítására,
- visszajelzés az alkalmazás tapasztalatairól.

A kutatási eredmények gyakorlati alkalmazásával kapcsolatos feladatainkat a helyi csoportok, a központi szakosztályok és szakbizottságok munkája során teljesítjük.

Helyi csoportjainknál 1979-ben 322 előadás hangzott el 6900 résztvevővel, ezeket alkotó vita követte. Az előadásokat a témakör legjobb ismerői, ill. maguk a kutatók tartják, akik a kutatási eredményt létrehozták. Mivel a hallgatóság a legkülönbözőbb beosztású tagjainkból áll, ezért az előadás inkább látókörszélesítő, mert a gyakorlati alkalmazásra viszonylag csak kevés résztvevőnek van lehetősége. Hatékonyabbak a helyi csoportok azon rendezvényei, melyeket helyi vagy regionális tapasztalatcserének lehet nevezni.

* Előadás az Erdészeti és Faipari Tudományos Ülés plenáris ülésén, Budapest, 1980. február 27.

Ilyenkor egy vagy legfeljebb 1—2 szomszédos erdőgazdaság azonos feladatot végző dolgozói találkoznak, a helyszínen ismerkednek meg egy eredményes munkamódszerrel és cserélik ki véleményüket. Kis csoportok ilyen találkozóin nagyon alkalmasak arra, hogy az új kutatási eredmények bevezetése továbbgyűrűzzön az azonos körülmények között dolgozó munkahelyek között, és a legtávolabbi helyeken dolgozó szakembereink minden szintjéhez eljussanak az új eredmények.

Egyesületünknek 24 szakosztálya van. Tématerületük felöleli az erdőgazdálkodás egészét. Tagságuk elsősorban témakörük elismert képviselőiből áll, de kíváncsúnak tartjuk valamennyi korosztály és irányítási szint képviselőjét is.

Ezek az együttesek kiválóan alkalmasak a kutatási eredmények gyakorlati alkalmazásának bevezetésére. Éppen összetételükénél fogva megvitathatják a gyakorlati bevezetés problémáit és ajánlásokat dolgoznak ki, melyeket tagjaik saját munkahelyükön megvalósítanak, a már említett helyi vagy regionális tapasztalatcseréken terjesztenek és az egyesület lapjában publikálnak.

Bevált az a gyakorlat, hogy egy-egy szakosztály vidéken tartja ülését, és erre meghívja a környéknek a vitatott témában érdekelt dolgozóit is. Példaként említhetném meg Fahasználati Szakosztályunk múlt év őszén Péten és Devecserben tartott kihelyezett és kibővített ülését, ahol a résztvevők az aprítéktermelés modern gépsorának munkáját tekinthették és vitathatták meg, a döntéstől a furfurolgyárnak való átadásáig. A téma jelentőségét és a rendezvény hasznosságát nem szükséges bizonyítani. De ugyanígy említhetnék példákat más szakosztályok életéből is. Munkánk alapvető feltétele, hogy tudományos igényű lapunknak, Az Erdőnek a megjelenéséhez továbbra is biztosítottak legyenek az anyagi feltételek. Ezután esetenként a kutatási eredmények gyakorlati alkalmazásával kapcsolatos rendezvényekről rövid és olcsón előállított sokszorosításokat is fogunk készíteni, hogy minél többen juthassanak hozzá az alkalmazást megkönnyítő adatokhoz és ajánlásokhoz. Reméljük, hogy ennek se lesz anyagi akadálya. Egy jól dolgozó szakosztály a kutatási eredmények gyakorlati bevezetésével jelentős segítséget nyújthat gazdaságpolitikai céljaink eléréséhez, terveink teljesítéséhez. A transzmisszió szerepét játssza, a kutatás és a gyakorlati munka között. A tapasztalat azt mutatja — és nemcsak az erdőszetben —, hogy még a leggyakorlatibb kutatási eredménynél is szükség van egy bevezető szakaszra. Ennek a bevezető szakasznak minden kockázatát gyakran a kivitelező viseli. A kockázat azonban csökkenthető, ha a társadalmi egyesület illetékes szakosztálya kollektív tapasztalatával segíti a gyakorlati alkalmazás bevezetését.

Csak a legnagyobb gazdaságainknak vannak olyan önálló egységei, amelyek a kutatási eredmények gyakorlati alkalmazását előkészítik és elvégzik. Ezek munkáját is megkönnyítheti az egyesület tevékenysége, ahol pedig ilyenek nincsenek, ott nélkülözhetetlen munkát végzünk.

A kutatási eredmények gyakorlati alkalmazásával kapcsolatos egyesületi munkának van még egy nem lekicsinylendő eredménye. A gyakorlati alkalmazásról folyó vitákban részt vevők az ország különböző részeit és az erdőgazdálkodás valamennyi szektorát képviselik. Többen lesznek, akik úgy érzik, hogy nekik is közük van a gyakorlati alkalmazás sikeréhez. A kutatási eredmény közvetlen kidolgozói nagyobb nyilvánosságot kapnak, és megismerik a szakközönség véleményét, amely egyrészt sikerélményt ad, másrészt hozzásegít a jobb munkához.

A viták során rendszerint az is kiderül, hogy kik járultak hozzá az eredményhez, vagy kiknek vannak a kutatástól függetlenül elért olyan eredményeik és tapasztalataik, amelyek a gyakorlati alkalmazást megkönnyítik. Így kisebb-nagyobb mértékben mindenki megkaphatja az őt megillető elismerést, kevesebb lesz az elkedvetlenedett ember.

Mindez hozzásegít jobb munkahelyi légkör kialakításához, amely nélkül nem lehet jó eredményeket elérni, és amely a kutatási eredmények gyakorlati alkalmazásához is nélkülözhetetlen.

Az erdészeti egyik legjellemzőbb sajátossága, hogy a fatermesztők munkájának eredményét — az esetek többségében — csak unokáik élvezik. Ez a körülmény nagyfokú felelősségtudatot kíván meg és fejlesztett ki a társadalom jövőjének biztosítása érdekében. Ebből a felelősségtudatból következik, hogy az erdészeti társadalom mindig is nagy figyelmet fordított az új kutatási eredményekre, igényelte ezeket, és törekedett mielőbbi gyakorlati alkalmazásukra. Az egyesület sokoldalú tevékenysége ezen a téren is hozzájárul a szellemi erők mind szélesebb kibontakoztatásához.